

Pojasnilo v zvezi z uporabo klasifikacijskega sistema KLASIUS pri razvrščanju programov, po katerih se ne pridobi stopnja oz. višja stopnja javno veljavne izobrazbe, so pa javno veljavni in jih sprejemajo pristojni strokovni odbori RS za izobraževanje

Razvrščanje po KLASIUS-SRV

Aktivnosti in izidi izobraževanja in usposabljanja, ki širijo znanje, spretnosti in zmožnosti posameznika za življenje in delo, vendar se z njimi ne pridobi stopnja oz. višja stopnja javno veljavne izobrazbe, se **po KLASIUS-SRV razvrščajo v segment 3 Dopolnilno izobraževanje.**

V segment 3 Dopolnilno izobraževanje po KLASIUS-SRV in s tem v ustrezne nižje podkategorije tega segmenta (tip kodne oznake: 3xxxx) se praviloma razvrščajo tudi programi, ki so sicer javno veljavni, temeljijo na šolskih predpisih, skladno s temi predpisi so pripravljene in sprejeti, vodeni so v administrativnih informatiziranih evidencah na MIZŠ, vendar se po teh programih ne pridobi stopnja oz. višja stopnja javno veljavne izobrazbe. Taki programi so na primer javno veljavni programi osnovnega glasbenega in plesnega izobraževanja.

Nekatere aktivnosti oziroma izidi dopolnilnega izobraževanja so dovolj jasno opredeljeni, da jih je mogoče ob upoštevanju načela največje skladnosti opredeliti v odnosu do splošnih meril oziroma opisnikov ravni in jih tako razvrstiti na točno določeno raven po KLASIUS-SRV, nekaterih pa na ta način ni mogoče opredeliti. Take aktivnosti in izidi dopolnilnega izobraževanja se po KLASIUS-SRV razvrstijo v kategorijo »39999 Aktivnosti/izidi, dopolnilno izobraževanje, drugje nerazporejeno«.

Kot **priloga** k temu pojasnilu so dodani ključni deli besedila Metodoloških pojasnil Klasifikacijskega sistema izobraževanja in usposabljanja z oznako MP-KLASIUS-2.1, ki se nanašajo na opis vseh treh segmentov izobraževanja in usposabljanja po KLASIUS-SRV (segment 1: Temeljno stopenjsko izobraževanje; segment 2: Certifikatni sistem nacionalnih poklicnih kvalifikacij, segment 3: Dopolnilno izobraževanje), in tudi načela za uporabo te klasifikacije in načela za razvrščanje po njej.

Razvrščanje po KLASIUS-P-16

Za razvrščanje po KLASIUS-P-16 se za aktivnosti in izide izobraževanja, ki po KLASIUS-SRV spadajo v segment 3 Dopolnilno izobraževanje, torej tudi za javno veljavne programe, po katerih se ne pridobi stopnja oz. višja stopnja javno veljavne izobrazbe, uporabljajo ista načela in pravila kot za javno veljavne programe, s katerimi se pridobi določena stopnja oz. višja stopnja javno veljavne izobrazbe.

V nadaljevanju je prikazana in pojasnjena razvrstitev po KLASIUS-u za te skupine tovrstnih javno veljavnih programov:

- programi (osnovnega) glasbenega in plesnega izobraževanja,
- programi vzgoje in izobraževanja za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami,
- programi splošnega opismenjevanja oz. programov usposabljanja za življenjsko uspešnost (programi UŽU),
- programi za mlajše odrasle - Projektno učenje za mlajše odrasle (PUM),
- programi za integracijo priseljencev,
- jezikovni programi za odrasle.

Javno veljavni programi (osnovnega) glasbenega in plesnega izobraževanja

Glasbeno ter plesno vzgojo in izobraževanje na osnovni stopnji ureja Zakon o glasbenih šolah (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo). Po tem zakonu so v osnovnem glasbenem in plesnem izobraževanju naslednji javno veljavni vzgojno-izobraževalni programi: program predšolske glasbene vzgoje, program glasbene pripravnice, program plesne pripravnice, glasbeni program, plesni program. Te izobraževalne programe je sprejelo oz. jih sprejema ministrstvo, pristojno za izobraževanje.

Udeleženci, ki uspešno zaključijo razrede, program oz. stopnjo izobraževanja, pridobijo javno veljavno listino (spričevalo), vendar pa ta ne predstavlja »kvalifikacije« za vstop v izobraževanje na višji ravni, ki je namenjeno pridobitvi javno veljavne izobrazbe na višji ravni (na primer za vstop v programe, kot so umetniška gimnazija – glasbena smer, umetniška gimnazija – plesna smer).

Po metodologiji KLASIUS-SRV spadajo javno veljavni programi (osnovnega) glasbenega in plesnega izobraževanja glede na značilnosti izobraževanja in usposabljanja z najširšega vidika ciljev, organiziranosti in veljavnosti v segment 3 Dopolnilno izobraževanje.

PROGRAM	KLASIUS-SRV	KLASIUS-P-16
Predšolska glasbena vzgoja	30000 Pred prvo ravno: Aktivnosti/izidi, dopolnilno izobraževanje	0215 Glasba, ples in uprizoritvene umetnosti
Glasbena pripravnica	30000 Pred prvo ravno: Aktivnosti/izidi, dopolnilno izobraževanje	0215 Glasba, ples in uprizoritvene umetnosti
Glasba	32000 Druga raven: Aktivnosti/izidi, dopolnilno izobraževanje	0215 Glasba, ples in uprizoritvene umetnosti
Plesna pripravnica	30000 Pred prvo ravno: Aktivnosti/izidi, dopolnilno izobraževanje	0215 Glasba, ples in uprizoritvene umetnosti
Ples	32000 Druga raven: Aktivnosti/izidi, dopolnilno izobraževanje	0215 Glasba, ples in uprizoritvene umetnosti

Javno veljavni programi: Programi vzgoje in izobraževanja za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami

Izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami je urejeno z Zakonom o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (Uradni list RS, št. 58/11, 40/12-ZUJF, 90/12 in 41/17-ZOPOPP), s katerim so določene tudi vrste izobraževalnih programov, po katerih potekata njihova vzgoja in izobraževanje. Vse te vzgojne programe, ki jim ne moremo določiti izobrazbenega standarda v smislu stopenjskega izobraževanja na področju osnovnega in srednjega šolstva, razvrščamo v segment 3, in sicer v kategorijo 39999 Aktivnosti/izidi, dopolnilno izobraževanje, drugje nerazporejeno. Izjema je Posebni program vzgoje in izobraževanja za otroke s posebnimi potrebami, namenjen otrokom z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju; za te otroke pomeni njihova udeležba v programu tudi opravljeno osnovnošolsko obveznost po zakonu, zato ta program uvrščamo v segment 1, in sicer v kategorijo 11099 Osnovnošolsko izobraževanje nižje stopnje/nepopolna osnovnošolska izobrazba, drugje nerazporejeno.

PROGRAM	KLASIUS-SRV	KLASIUS-P-16
Posebni program vzgoje in izobraževanja za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami	11099 Osnovnošolsko izobraževanje nižje stopnje/nepopolna osnovnošolska izobrazba, drugje nerazporejeno	0099 Osnovne in splošne izobraževalne aktivnosti/izidi, drugo
Vzgojni program za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami	39999 Aktivnosti/izidi, dopolnilno izobraževanje, drugje nerazporejeno	0099 Osnovne in splošne izobraževalne aktivnosti/izidi, drugo
Vzgojni program domov za učence s posebnimi potrebami	39999 Aktivnosti/izidi, dopolnilno izobraževanje, drugje nerazporejeno	0099 Osnovne in splošne izobraževalne aktivnosti/izidi, drugo
Vzgojni program za gibalno ovirane otroke in mladostnike v dnevni obliki usposabljanja	39999 Aktivnosti/izidi, dopolnilno izobraževanje, drugje nerazporejeno	0099 Osnovne in splošne izobraževalne aktivnosti/izidi, drugo
Posebni program vzgoje in izobraževanja za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami (post)rehabilitacijski praktikum	39999 Aktivnosti/izidi, dopolnilno izobraževanje, drugje nerazporejeno	0099 Osnovne in splošne izobraževalne aktivnosti/izidi, drugo
Vzgojni program produkcijske šole	39999 Aktivnosti/izidi, dopolnilno izobraževanje, drugje nerazporejeno	0031 Osebne spretnosti in osebnostni razvoj

Javno veljavni programi: programi splošnega opismenjevanja oz. programi usposabljanja za življenjsko uspešnost (programi UŽU)

Programi UŽU so pripravljene na podlagi določb Zakona o izobraževanju odraslih (Uradni list RS, št. 6/2018). Sprejel jih je Strokovni svet RS za izobraževanje odraslih. So javno veljavni, vendar se v skladu z zakonom po njih ne pridobi javno veljavna izobrazba. Po metodologiji KLASIUS-SRV spadajo ti javno veljavni programi glede na značilnosti izobraževanja in usposabljanja z najširšega vidika ciljev, organiziranosti in veljavnosti v segment 3 Dopolnilno izobraževanje.

Večine teh programov ni mogoče opredeliti po ravni; izjemi sta program »Usposabljanje za življenjsko uspešnost – Jaz in moje delovno mesto« ter program »Usposabljanje za življenjsko uspešnost – Računalniška pismenost za odrasle«.

V programu »Usposabljanje za življenjsko uspešnost – Jaz in moje delovno mesto« so standardi znanj oblikovani tako, da ustrezajo izbranim standardom znanja ključnih kvalifikacij v izobraževalnih programih srednjega poklicnega izobraževanja. Programi srednjega poklicnega izobraževanja se po KLASIUS-SRV razvrščajo v segment 1 Temeljno stopenjsko izobraževanje, na četrto raven, in sicer v kategorijo 14001 Srednje poklicno izobraževanje/srednja poklicna izobrazba. Ta program pa se umešča v segment 3 Dopolnilno izobraževanje, na četrto raven, in sicer v kategorijo 34000 Četrta raven: aktivnosti/izidi, dopolnilno izobraževanje po KLASIUS-SRV.

Program Usposabljanje za življenjsko uspešnost – Računalniška pismenost za odrasle po vsebini, obsegu in ravni zahtevnosti znanja in spretnosti ustreza standardu znanj in spretnosti za ključno kvalifikacijo Računalniška pismenost v programih nižjega poklicnega izobraževanja. Programi nižjega poklicnega izobraževanja se po KLASIUS-SRV razvrščajo v segment 1 Temeljno stopenjsko izobraževanje, na tretjo raven, in sicer v kategorijo 13001 Nižje poklicno izobraževanje/nižja poklicna izobrazba. Ta program pa se umešča v segment 3 Dopolnilno izobraževanje, na tretjo raven, in sicer v kategorijo 33000 Tretja raven: aktivnosti in izidi izobraževanja, dopolnilno izobraževanje.

PROGRAM	KLASIUS-SRV	KLASIUS-P-16
Usposabljanje za življenjsko uspešnost – Beremo in pišemo skupaj	39999 Aktivnosti/izidi, dopolnilno izobraževanje, drugje nerazporejeno	0021 Pismenost in matematična pismenost
Usposabljanje za življenjsko uspešnost – Most do izobrazbe	39999 Aktivnosti/izidi, dopolnilno izobraževanje, drugje nerazporejeno	0021 Pismenost in matematična pismenost
Usposabljanje za življenjsko uspešnost – Izzivi podeželja	39999 Aktivnosti/izidi, dopolnilno izobraževanje, drugje nerazporejeno	0021 Pismenost in matematična pismenost
Usposabljanje za življenjsko uspešnost – Moj korak	39999 Aktivnosti/izidi, dopolnilno izobraževanje, drugje nerazporejeno	0021 Pismenost in matematična pismenost
Usposabljanje za življenjsko uspešnost – Jaz in moje delovno mesto	34000 Četrta raven: aktivnosti/izidi, dopolnilno izobraževanje	0021 Pismenost in matematična pismenost
Usposabljanje za življenjsko uspešnost – Računalniška pismenost za odrasle	33000 Tretja raven: aktivnosti/izidi, dopolnilno izobraževanje	0611 Uporaba računalnika

Javno veljavni programi: programi za mlajše odrasle

Program Projektno učenje za mlajše odrasle (s kratico PUM) je bil pripravljen na podlagi določb Zakona o izobraževanju odraslih (Uradni list RS, št. 12/1996, 86/2004-ZVSI, 69/2006, 110/2006-UPB1 in 6/2018-ZIO-1), je javno veljavni program, vendar se po njem ne pridobi javno veljavna izobrazba. Obravnaval in sprejel ga je Strokovni svet RS za izobraževanje odraslih. Program je bil oblikovan v pomoč mladim brezposelnim in iskalcem zaposlitve, ki nimajo končane izobrazbe, da si pridobijo veščine in motivacijo za dokončanje izobraževanja in za lažjo pot do zaposlitve ali da se poveča njihova splošna izobraženost, izoblikuje njihova poklicna identiteta in okrepi njihovo socialno-kulturno delovanje.

Po metodologiji KLASIUS-SRV spada javno veljavni program PUM glede na značilnosti izobraževanja in usposabljanja z najširšega vidika ciljev, organiziranosti in veljavnosti v segment 3 Dopolnilno izobraževanje

PROGRAM	KLASIUS-SRV	KLASIUS-P-16
Projektno učenje za mlajše odrasle – PUM (10. seja Strokovnega sveta RS za izobraževanje odraslih; 15. 7. 1999; Uradni list RS, št. 63/1999)	39999 Aktivnosti/izidi, dopolnilno izobraževanje, drugje nerazporejeno	0031 Osebne spretnosti in osebni razvoj

Opomba

Neformalni izobraževalni program Projektno učenje mlajših odraslih z oznako PUM-O.

Na podlagi izkušenj v zvezi s programom PUM in ob upoštevanju novih družbenih okoliščin (med drugim tudi izhodišč Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020; «Prednostne osi 9. Socialna vključenost in zmanjšanje tveganja revščine, prednostne naložbe: 9.1 Aktivno vključevanje, vključno s spodbujanjem enakih možnosti in dejavnega sodelovanja ter izboljšanje zaposljivosti»), je bil pod okriljem Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve in enake možnosti v letu 2016 pripravljen še neformalni program izobraževanja Projektno učenje mlajših odraslih z oznako PUM-O. Kot tak ni bil predmet obravnave in tudi ne sprejetja v okviru Sveta RS za izobraževanje odraslih. Po metodologiji KLASIUS spada tudi ta neformalni program po KLASIUS-SRV v kategorijo 39999 Aktivnosti/izidi, dopolnilno izobraževanje, drugje nerazporejeno, po KLASIUS-P-16 pa v kategorijo 0031 Osebne spretnosti in osebni razvoj.

Javno veljavni programi: programi za integracijo priseljencev

Programi so sprejeti na podlagi Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 12/96 in spremembe) v povezavi z Uredbo o načinu in obsegu zagotavljanja programov pomoči pri vključevanju tujcev, ki niso državljani Evropske unije (Uradni list RS, št. 70/12 in 58/16), ter z Uredbo o načinih in pogojih za zagotavljanje pravic osebam z mednarodno zaščito (Uradni list RS, št. 72/17).

Po metodologiji KLASIUS-SRV spadajo ti javno veljavni programi glede na značilnosti izobraževanja in usposabljanja z najširšega vidika ciljev, organiziranosti in veljavnosti v segment 3 Dopolnilno izobraževanje.

PROGRAM	KLASIUS-SRV	KLASIUS-P-16
Slovenščina za tujce	39999 Aktivnosti/izidi, dopolnilno izobraževanje, drugje nerazporejeno	0231 Usvajanje jezikov (drugih, tujih, znakovnih, prevajalstvo)
Slovenščina kot drugi in tuji jezik	39999 Aktivnosti/izidi, dopolnilno izobraževanje, drugje nerazporejeno	0231 Usvajanje jezikov (drugih, tujih, znakovnih, prevajalstvo)
Opismenjevanje v slovenščini za odrasle govorce tujih jezikov (z dodatkom za mladoletnike – prosilce za mednarodno zaščito)	39999 Aktivnosti/izidi, dopolnilno izobraževanje, drugje nerazporejeno	0231 Usvajanje jezikov (drugih, tujih, znakovnih, prevajalstvo)
Spoznavanje slovenske zgodovine, kulture in ustavne ureditve v Republiki Sloveniji	39999 Aktivnosti/izidi, dopolnilno izobraževanje, drugje nerazporejeno	0312 Politologija, odnosi posameznik-družba-država
Začetna integracija priseljencev	39999 Aktivnosti/izidi, dopolnilno izobraževanje, drugje nerazporejeno	0312 Politologija, odnosi posameznik-družba-država

Javno veljavni programi: jezikovni programi za odrasle

Programi so pripravljene na podlagi Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 12/96 in spremembe) v povezavi z določbami Zakona o izobraževanju odraslih (Uradni list RS, št. 12/1996, 86/2004-ZVSI, 69/2006, 110/2006-UPB1 in 6/2018-ZIO-1). So javno veljavni, vendar se v skladu z zakonom po njih ne pridobi javno veljavna izobrazba. Ti programi so usklajeni s Skupnim evropskim referenčnim okvirom za jezike, ki pozna 6 ravni (od A1 do C2).

Po metodologiji KLASIUS-SRV spadajo ti javno veljavni programi glede na značilnosti izobraževanja in usposabljanja z najširšega vidika ciljev, organiziranosti in veljavnosti v segment 3 Dopolnilno izobraževanje. Ker ravni po Skupnem evropskem referenčnem okviru za jezike konceptualno niso primerljive z ravnimi po KLASIUS-SRV, se ti programi po metodologiji KLASIUS-SRV razvrščajo v kategorijo 39999 Aktivnosti/izidi, dopolnilno izobraževanje, drugje nerazporejeno.

PROGRAM	KLASIUS-SRV	KLASIUS-P-16
Madžarščina za odrasle	39999 Aktivnosti/izidi, dopolnilno izobraževanje, drugje nerazporejeno	0231 Usvajanje jezikov (drugih, tujih, znakovnih, prevajalstvo)
Angleščina za odrasle	39999 Aktivnosti/izidi, dopolnilno izobraževanje, drugje nerazporejeno	0231 Usvajanje jezikov (drugih, tujih, znakovnih, prevajalstvo)
Francoščina za odrasle	39999 Aktivnosti/izidi, dopolnilno izobraževanje, drugje nerazporejeno	0231 Usvajanje jezikov (drugih, tujih, znakovnih, prevajalstvo)
Nemščina za odrasle	39999 Aktivnosti/izidi, dopolnilno izobraževanje, drugje nerazporejeno	0231 Usvajanje jezikov (drugih, tujih, znakovnih, prevajalstvo)
Italijanščina za odrasle	39999 Aktivnosti/izidi, dopolnilno izobraževanje, drugje nerazporejeno	0231 Usvajanje jezikov (drugih, tujih, znakovnih, prevajalstvo)

Skrbniški odbor KLASIUS; 6. seja, 26. november 2019

Priloga: Povzetek metodoloških pojasnil MP-KLASIUS-2.1, povezanih z opisom Segmenta 3 Dopolnilno izobraževanje in z razvrščanjem v segmentu 3 po KLASIUS-SRV.

PRILOGA

Povzetek metodoloških pojasnil MP-KLASIUS-2.1¹, povezanih z opisom Segmenta 3 Dopolnilno izobraževanje in z razvrščanjem v segmentu 3 po KLASIUS-SRV

Klasifikacijska spremenljivka segment

Segment 1

Temeljno stopenjsko izobraževanje kot sistematično, vnaprej načrtovano in organizirano dejavnost vzgoje, izobraževanja in usposabljanja, kjer se običajno ves čas trajanja preverjajo doseženo znanje, spretnosti in zmožnosti. Posamezna »stopnja«² izobraževanja se konča s pridobitvijo spričevala, diplome ali drugih dokazil, s katerimi posamezniki dokazujejo javnoveljavno izobrazbo. Zaključek izobraževanja na določeni stopnji posamezniku omogoča nadaljevanje izobraževanja na naslednji, praviloma višji stopnji.

Segment 2

Certifikatni sistem nacionalnih poklicnih kvalifikacij (v nadaljevanju certifikatni sistem NPK) kot sistem, ki omogoča pridobivanje delovne poklicne oziroma strokovne usposobljenosti za opravljanje poklica ali posameznih sklopov zadolžitev v okviru poklica na določeni ravni zahtevnosti. Pridobljena nacionalna poklicna kvalifikacija se izkazuje z javno listino.

Segment 3

Dopolnilno izobraževanje kot izobraževanje in usposabljanje, ki dopolnjuje, pogloblja in širi znanje, spretnosti in zmožnosti posameznika za življenje in delo. Po končanem izobraževanju udeleženec praviloma dobi potrdilo, ki je lahko pogoj za zaposlitev ali nadaljnje opravljanje dela, ne predstavlja pa kvalifikacije za vstop v izobraževanje na višji ravni, ki je namenjeno pridobitvi javnoveljavne izobrazbe na višji ravni.

Načela uporabe in razvrščanja po KLASIUS-SRV (povzetek)

Načelo največje skladnosti

Uporaba načela *največje skladnosti* pri razvrščanju aktivnosti in izidov izobraževanja in usposabljanja oziroma njihovih skupin na ravni (oz. podravni) pomeni, da se razvrstitev določenih aktivnosti in izidov oziroma njihovih skupin na točno določeno raven (oz. podraven) opravi glede na to, s katerimi splošnimi posrednimi merili oziroma opisnikom ravni (oz. podravni) se značilnosti teh določenih aktivnosti in izidov oziroma njihove skupine najbolj *ujemajo*, pri čemer pa ni nujno, da se ujemajo z vsemi elementi opisnika, oziroma da sploh

¹ MP-KLASIUS-2.1; <https://www.stat.si/StatWeb/File/DocSysFile/9661/MP-KLASIUS-2.1.pdf>

² v kontekstu KLASIUS-a ima izraz »stopnja« enakovreden pomen kot v zakonskih predpisih, ki so v različnih časovnih obdobjih urejali področje izobraževanja in usposabljanja, »stopnja« se nanaša na v zakonskih predpisih točno določeno izobraževanje oziroma izobrazbo. KLASIUS uvaja izraz »raven«, ki se v tehnično-operativnem smislu nekoliko razlikuje od izraza »stopnja«. Raven aktivnosti in izidov izobraževanja in usposabljanja je statističnoanalitična kategorija, torej umetna tvorba, ki omogoča enotno evidentiranje, analiziranje in izkazovanje izobraževanja oziroma izobrazbe, nanašajočih se na različne časovne in zakonske okvire.

obsegajo vse elemente – značilnosti, ki jih vključujejo opisniki oziroma splošna posredna merila.

Aktivnosti oziroma izidi niso enaki po obsegu vsebine, nekatere/nekateri so široko zasnovani oziroma izpolnjujejo širši obseg namenov oziroma imajo več končnih ciljev, nekatere/nekateri so ožji ali specializirani. To pomeni, da določene aktivnosti in izidi ali njihove skupine dejansko sploh ne morejo imeti vseh atributov (značilnosti – podatkov), ki jih vključujejo merila oziroma opisniki ravni (oz. podravni).

Segment 1

Za starejše posamične aktivnosti in izide ali njihove skupine (še zlasti za tiste, ki spadajo v segment 1) ni na voljo vseh podatkov, ki bi jih potrebovali za dosledno (togo) primerjanje z merili/opisniki ravni, ki temeljijo na navedbah/izjavah o znanju, spretnostih in zmožnostih. Težave, povezane z obstoječo stvarnostjo, razrešuje hkratna uporaba splošnih posrednih meril za opredeljevanje ravni, kot so: *minimalni vstopni pogoji* oziroma *tipična vstopna kvalifikacija* ter *tipično oziroma tipično skupno teoretično trajanje izobraževanja (programa)*, *tipična prehodnost v nadaljnje izobraževanje*, še zlasti v povezavi z aktivnostmi in izidi temeljnega stopenjskega izobraževanja.

Segment 2

Načelo *največje skladnosti* je bilo uporabljeno tudi pri oblikovanju in umeščanju skupin nacionalnih poklicnih kvalifikacij na ravni (oz. podravni). To načelo je treba smiselno upoštevati tudi pri konkretnem nadaljnjem razvrščanju skupin ali posamičnih nacionalnih poklicnih kvalifikacij na ravni (oz. podravni).

Vir – podatkovne podlage, ki so bile uporabljene za razvrstitev oziroma se lahko uporabijo pri konkretnem nadaljnjem razvrščanju skupin nacionalnih poklicnih kvalifikacij ali posamičnih nacionalnih poklicnih kvalifikacij, so predvsem katalogi standardov strokovnih znanj in spretnosti za pridobitev nacionalnih poklicnih kvalifikacij.

Segment 3

Načelo *največje skladnosti* se uporablja tudi pri neposrednem primerjanju in razvrščanju izobraževalnih vsebin (znanj, spretnosti, zmožnosti), pridobljenih v segmentu dopolnilnega izobraževanja. Pri konkretnem razvrščanju aktivnosti oziroma izidov, pridobljenih s končanjem programov (tečajev ipd.) iz segmenta dopolnilno izobraževanje, se upoštevajo morebitni vstopni pogoji v te programe oziroma navedbe, katero, predhodno pridobljeno izobrazbo – kvalifikacijo to izobraževanje in usposabljanje dopolnjuje ali izpopolnjuje. Viri – podatkovne podlage so lahko tudi navodila za izvajanje postopkov preverjanja in potrjevanja znanj, spretnosti in zmožnosti, zahteve za pridobitev licenc za opravljanje dejavnosti oziroma poklica ipd.

MP-KLASIUS-2.1: Preglednica 1: RAVNI IN PODRAVNI AKTIVNOSTI IN IZIDOV IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA (Opisniki oziroma splošna posredna merila za opredeljevanje ravni in podravni);

	Raven/ podraven	
-	0	-
<p><i>Znanje:</i> najosnovnejše splošno znanje, ki omogoča nadaljnje učenje.</p> <p><i>Spretnosti:</i> izkazovanje praktičnih spretnosti za opravljanje enostavnih, ponavljajočih se opravil ali kratkega niza enostavnih opravil v kontroliranem okolju.</p> <p><i>Zmožnosti:</i> usposobljenost za delovanje v podrobno opredeljenem in zelo strukturiranem okolju. Usposobljenost učenja podatkov in osnovnih ponavljajočih se spretnosti v dobro strukturiranem in nadzorovanem okolju.</p>	1	<p><i>Vstopni pogoj:</i> starost 6 let v 9-letno OŠ oziroma 7 let v 8-letno OŠ.</p> <p><i>Trajanje:</i> 6 let v 9-letni OŠ (1.–6. razred) oziroma 4 leta v 8-letni OŠ (1.–4. razred).</p>
<p><i>Znanje:</i> splošno in uporabno znanje, ki ni usmerjeno k specifičnemu poklicnemu področju, temveč predstavlja podlago za nadaljnje sistematično učenje.</p> <p><i>Spretnosti:</i> izkazovanje praktičnih spretnosti, vključno z uporabo ustreznih orodij. Spretnosti za izvajanje enostavnih, ponavljajočih se opravil, sestavljenih iz manjšega števila operacij, na podlagi ustnih ali pisnih navodil po predpisanem postopku.</p> <p><i>Zmožnosti:</i> usposobljenost za delovanje v predvidljivem in strukturiranem kontekstu, v zmernem obsegu funkcij in po navodilih. Osnovna bralna in matematična pismenost ter usposobljenost za pridobivanje novih znanj in spretnosti v strukturiranem in nadzorovanem okolju.</p>	2	<p><i>Vstopni pogoj:</i> (jih ni, ker izobraževanje poteka kontinuirano v enoviti obvezni OŠ).</p> <p><i>Trajanje:</i> 3 leta v 9-letni OŠ (7.–9. razred) oziroma 4 leta v 8-letni OŠ (5.–8. razred).</p>
<p><i>Znanje:</i> pretežno praktično, življenjsko in poklicno uporabno znanje z nekaj teoretične podlage, pridobljeno predvsem na podlagi proučevanja primerov ter posnemanja in urjenja.</p> <p><i>Spretnosti:</i> izkazovanje praktičnih in miselnih spretnosti omejenega obsega,</p>	3	<p><i>Vstopni pogoj (tipično):</i> lahko tudi nedokončano osnovnošolsko izobraževanje.</p> <p><i>Trajanje:</i> 2–3 leta.</p>

<p> vključno z uporabo ustreznih orodij. Uporabljanje znanih rešitev pri reševanju predvidljivih problemov v omejenem obsegu. Spretnosti za izvajanje relativno preglednih, standardiziranih delovnih opravil. <i>Zmožnosti:</i> usposobljenost za delovanje v omejenem kontekstu, po navodilih, z omejeno samostojnostjo in znotraj znanih homogenih skupin. Funkcionalna bralna in matematična pismenost ter usposobljenost za pridobivanje novih znanj in spretnosti ob ustreznem vodenju.</p>		
<p><i>Znanje:</i> pretežno praktično uporabno znanje, dopolnjeno s poznavanjem teoretičnih načel, zlasti tistih iz stroke, s tem da ima prednost proučevanje primerov pred načeli znanstvene sistematičnosti. Pri izobraževanju in usposabljanju poklicnih spretnosti ima izobraževanje, ki temelji na analitičnem mišljenju, enakovreden pomen kot posnemanje. Delež splošnega znanja omogoča nadaljnje učenje. <i>Spretnosti:</i> izkazovanje spretnosti, ki so glede na območje delovanja široke in specializirane, vključno z uporabo ustreznih orodij. Uporabljanje znanih rešitev pri reševanju različnih predvidljivih problemov, lahko tudi v netipičnih situacijah. Spretnosti za izvajanje relativno preglednih, manj standardiziranih delovnih opravil, s poudarkom na obvladovanju različnih tehnik dela in različnih tehnoloških postopkov, povezanih z delovnimi opravili. <i>Zmožnosti:</i> usposobljenost za delovanje v znanem in manj znanem okolju z večjo stopnjo odgovornosti in samostojnosti. Prevzemanje odgovornosti za lastnosti in kakovost proizvodov/storitev, povezanih z delovnimi opravili oz. delovnim procesom. Prevzemanje odgovornosti za lastno učenje. Pridobivanje novega znanja in spretnosti v nadzorovanem okolju.</p>	<p>4</p>	<p><i>Vstopni pogoj (tipično):</i> končana osnovna šola.</p> <p><i>Trajanje (tipično):</i> 3 leta.</p>
<p><i>Znanje:</i> teoretično in praktično znanje, pridobljeno s spoznavanjem različnih znanstvenih področij in/ali teoretičnih načel,</p>	<p>5</p>	<p><i>Vstopni pogoj (tipično):</i> končana osnovna šola.</p>

<p>ki je podlaga za razumevanje stroke, in predstavlja skupni temelj za nadaljnje učenje. Spoznavanje teoretičnih načel temelji na načelih sistematičnosti, znanstvene utemeljenosti in eksemplaričnosti. Znanje je lahko na nekaterih področjih nekoliko poglobljeno.</p> <p><i>Spretnosti:</i> izkazovanje spretnosti, ki so glede na območje delovanja široke, in so lahko tudi specializirane, vključno z uporabo ustreznih orodij. Ovrednotenje in uporaba informacij za oblikovanje odločitev in rešitev različnih problemov oziroma netipičnih situacij. Oblikovanje rešitev v povezavi z dobro opredeljenimi abstraktnimi problemi. Spretnosti za izvajanje manj standardiziranih, predvsem pa nestandardiziranih delovnih opravil (povezanih s tehnologijo dela, s pripravo in kontrolo dela, posebej z vidika kakovosti dela).</p> <p><i>Zmožnosti:</i> usposobljenost za delovanje v različnih in specifičnih okoljih za prevzemanje odgovornosti za lastnosti in kakovost proizvodov/storitev, povezanih z delovnimi opravili oz. delovnim procesom. Izkazovanje nekaj pobude in neodvisnosti pri izvajanju opredeljenih aktivnosti. Delovanje v številnih, kompleksnih in heterogenih skupinah. Prevzemanje odgovornosti za lastno učenje. Pridobivanje novega znanja in spretnosti ob ustreznem vodenju.</p>		<p><i>Trajanje (tipično):</i> 4–5 let.</p>
--	--	--

<p><i>Znanje:</i> strokovno in teoretično znanje na določenem področju ter praktično znanje za samostojno reševanje konkretne strokovne problematike. Znanje vključuje nekaj teoretičnih konceptov in abstraktno mišljenje, ki je značilno poglobljeno na nekaterih področjih. Poglobljeno sistematično strokovno znanje omogoča razvijanje sposobnosti za reševanje zahtevnejših problemov v delovnih procesih.</p> <p><i>Spretnosti:</i> izkazovanje spretnosti, ki so glede na območje delovanja obsežne, praviloma specializirane, vključno z uporabo ustreznih orodij, povezanih s področjem izobraževanja in usposabljanja. Spretnosti za izvajanje zahtevnejših operativno-strokovnih opravil, povezanih z deli v pripravi in kontroli delovnih procesov, posebej pa še z deli v organizaciji in vodenju delovnega procesa.</p> <p><i>Zmožnosti:</i> usposobljenost za delovanje v različnih in specifičnih okoljih, z elementi nerutinske in ustvarjalne aktivnosti. Uporaba teoretičnih konceptov in/ali strokovnih znanj in spretnosti za reševanje posameznih delovnih problemov s strokovnega področja. Osebnostno samostojno delovanje, pogosto prevzemanje odgovornosti za delo drugih in/ali za organizacijo in alokacijo virov. Delovanje v številnih, kompleksnih in heterogenih skupinah. Zmožnost prepoznavanja lastnih izobraževalnih potreb in vrednotenja rezultatov lastnega učenja v okviru strukturiranega učnega okolja, pomoč drugim pri odkrivanju učnih potreb.</p>	<p>6/1</p>	<p><i>Vstopni pogoj (tipično):</i> spričevalo o uspešnem končanju srednjega strokovnega ali splošnega izobraževanja, druge enakovredne listine.</p> <p><i>Trajanje (tipično):</i> 2–2,5 leta.</p> <p><i>Prehodnost (tipično):</i> nadaljevanje izobraževanja na ravni 6/2.</p>
--	------------	--

<p><i>Znanje:</i> poglobljeno strokovno in teoretično znanje na določenem področju, podprto s širšo teoretično in metodološko osnovo.</p> <p><i>Spretnosti:</i> izkazovanje in uporaba strokovnih tehničnih, ustvarjalnih, konceptualnih spretnosti in orodij, povezanih s področjem izobraževanja in usposabljanja. Delovanje na podlagi oblikovanja ustreznih strokovnih mnenj v planskih, tehničnih, proizvodnih, ipd. in/ali nadzornih funkcijah v povezavi s proizvodi, storitvami, operacijami in procesi. Spretnosti za obvladovanje zahtevnih, kompleksnih delovnih procesov, sposobnost za samostojno uporabo znanja v novih, netipičnih delovnih situacijah.</p> <p><i>Zmožnosti:</i> usposobljenost za delovanje v številnih različnih okoljih in v različnih funkcijah, v katerih so potrebne spretnosti diagnosticiranja in ustvarjalnega reševanja problemov. Sprejemanje odgovornosti za določanje in doseganje lastnih rezultatov dela in/ali rezultatov dela skupine. Prevzemanje nadzorne odgovornosti za delo drugih na opredeljenih področjih dela. Usposobljenost za argumentirano razpravo in reševanje problemov v stroki. Zmožnost prevzemanja pobude za lastno učenje, usposobljenost za prepoznavanje lastnih potreb po učenju in za interaktivno učenje v skupini.</p>	<p>6/2</p>	<p><i>Vstopni pogoj (tipično):</i> spričevalo o uspešnem končanju srednjega strokovnega ali splošnega izobraževanja ali diploma o končanem višješolskem izobraževanju.</p> <p><i>Trajanje (tipično):</i> 3–4 leta.</p> <p><i>Prehodnost (tipično):</i> nadaljevanje izobraževanja na ravni 7.</p>
<p><i>Znanje:</i> poglobljeno teoretično, metodološko in analitično znanje z osnovami raziskovalnega dela, ki je osnova za zelo zahtevno strokovno delo.</p> <p><i>Spretnosti:</i> izkazovanje obvladovanja spretnosti in orodij kompleksnih specializiranih področij, praviloma na ekspertni ravni. Spretnosti za obvladovanje zelo zahtevnih, kompleksnih delovnih procesov, sposobnost za stalno samostojno uporabo znanja, predvsem v novih, nepredvidljivih delovnih situacijah, obvladovanje načrtovanja in vodenja delovnega procesa.</p> <p><i>Zmožnosti:</i> usposobljenost za uporabo znanja in razumevanja ter zmožnost reševanja</p>	<p>7</p>	<p><i>Vstopni pogoj (tipično):</i> diploma, ki izkazuje uspešno končanje visokošolskega izobraževanja na podravni 6/2 oziroma spričevalo o uspešnem končanju splošnega, pod dodatnimi pogoji tudi srednjega strokovnega izobraževanja (velja za enovite študijske programe prve in druge bolonjske stopnje in visokošolske univerzitetne (prejšnje) študijske programe).</p> <p><i>Trajanje (tipično oz. tipično skupno teoretično):</i> 4 do 6 let od začetka ravni 6, in sicer: 1-2 leti po končanem izobraževanju na podravni 6/2 oziroma 4</p>

<p>problemov v novih ali neobičajnih razmerah v širših ali večdisciplinarnih kontekstih, povezanih s področjem študija (stroke). Sprejemanje odgovornosti za vse glede na odločitve, povezane aktivnosti oz. procese. Vodenje številnih, raznovrstnih, kompleksnih, heterogenih skupin. Usposobljenost za neodvisno, profesionalno in etično usmerjanje lastnega učenja v različnih, manj običajnih kontekstih.</p>		<p>do 6 let po končanem splošnem ali srednjem strokovnem izobraževanju na ravni 5.</p> <p><i>Prehodnost (tipično):</i> nadaljevanje izobraževanja na podravni 8/1 in/ali podravni 8/2.</p>
<p><i>Znanje:</i> poglobljeno znanje za izvirno raziskovalno in znanstveno delo, ki ustvarja novo znanje in izpolnjuje merila za znanstveno objavljanje.</p> <p><i>Spretnosti:</i> izkazovanje spretnosti za izvajanje najzahtevnejših del, vključno z udeležbo pri znanstvenoraziskovalnih projektih ter reševanje teoretičnih in praktičnih problemov v posebnih delovnih situacijah.</p> <p><i>Zmožnosti:</i> usposobljenost za uporabo znanja pri reševanju kompleksnih problemov tudi v nepredvidljivih in slabo opredeljenih kontekstih v okviru stroke. Usposobljenost za bazično in/ali uporabno znanstvenoraziskovalno delo. Sposobnost samoocenjevanja in avtonomno usmerjanje lastnega strokovnega razvoja.</p>	<p>8/1</p>	<p><i>Vstopni pogoj (tipično):</i> diploma, ki dokazuje uspešno končanje visokošolskega izobraževanja na ravni 7.</p> <p><i>Trajanje (tipično):</i> 2 leti.</p> <p><i>Prehodnost (tipično):</i> nadaljevanje izobraževanja na podravni 8/2.</p>

<p><i>Znanje:</i> poglobljeno znanje za samostojno izvorno raziskovalno in znanstveno delo, ki ustvarja novo znanje, ki je v vrhu določene vede ali stroke in izpolnjuje merila za znanstveno objavljane v mednarodnem prostoru.</p> <p><i>Spretnosti:</i> izkazovanje spretnosti za izvajanje najzahtevnejših del, vključno z načrtovanjem in usklajevanjem znanstvenoraziskovalnih projektov ter reševanjem najzapletenejših teoretičnih in praktičnih problemov in oblikovanjem modelov za prenos raziskovalnih dosežkov.</p> <p><i>Zmožnosti:</i> usposobljenost za ustvarjanje in interpretacijo novega znanja ter iskanje odgovorov na abstraktna in najbolj kompleksna vprašanja v profesionalnem in sorodnih kontekstih. Usposobljenost za sodelovanje v kritičnem dialogu ter zmožnost odgovornega presojanja posledic uporabe novega znanja v različnih kontekstih.</p>	<p>8/2</p>	<p><i>Vstopni pogoji (tipično):</i> diploma, ki dokazuje uspešno končanje visokošolskega izobraževanja na ravni 7.</p> <p><i>Trajanje (tipično):</i> 3–4 leta.</p> <p><i>Vstopni pogoji (tipično):</i> diploma, ki dokazuje uspešno končanje znanstvenega magistrerja ali specializacije po uspešno končanem visokošolskem izobraževanju na ravni 7.</p> <p><i>Trajanje (tipično):</i> 2 leti.</p>
---	------------	--